

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ****ΘΕΜΑ Α1**

α. σελ. 77 «οι εκλεκτικοί ...κυβερνήσεις». Προτείνεται ως εισαγωγική περίοδος η φράση «κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης 1862-64 μία από τις παρατάξεις που δημιουργήθηκε με μικρότερη απήχηση στο λαό ήταν οι Εκλεκτικοί».

β. σελ.86-87 «Το 1909 ...μέσω της βουλής», σελ. 88 «Στις 15 Μαρτίου 1910 ...επιδιώξεις του».

γ. σελ.152 «Με βάση το άρθρο 11...περιουσίες των ανταλλάξιμων». Προτείνεται να αναφερθεί ότι ένας από τους όρους της σύμβασης Λοζάνης όριζε ότι η Μεικτή Επιτροπή Ανταλλαγής θα διευκόλυνε την μετακίνηση των ανταλλάξιμων.

ΘΕΜΑ Α2

α. 2

β. 6

γ. 1

δ. 5

ε. 4

ΘΕΜΑ Β1

α. σελ. 82 «Στη δεκαετία του 1880... κοινωνικής ομάδας».

β. σελ. 82-84 «Για την επιλογή των υποψηφίων βουλευτών...εξυπηρετήσεις»

«Οι υποψήφιοι βουλευτές ...στρώματα».

ΘΕΜΑ Β2

α. σελ. 154 «Η ΕΑΠ διέκρινε... προλεταριάτου»

β. σελ. 154 «Εξάλλου... παραμεθόριες περιοχές»

ΘΕΜΑ Γ1

α. σελ. 217 «Δύο μεγάλα εξωτερικά... την Ελλάδα.»

Από το κείμενο Α που αποτελεί τη χειρόγραφη προκήρυξη του Ελευθερίου Βενιζέλου και συντάχθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 1908 απευθυνόμενο προς τους Κρήτες χρειάζεται να επισημανθεί ότι είναι επιτακτική ανάγκη, λόγω της ανακήρυξης της Βουλγαρίας σε Βασίλειο, να κηρυχθεί η άμεση ένωση. Τους προτρέπει να συγκεντρωθούν όσοι περισσότεροι άοπλοι στα Χανιά ως τις 2 μ.μ της επομένης.

Από το κείμενο Β αντλούμε τις πληροφορίες από το Διάγγελμα της Κυβέρνησης της Κρήτης προς τον λαό. Θεωρώντας ιερό χρέος τους την ένωση καλεί τους συμπατριώτες να αναστείλουν τα εμπόδια που πρόβαλαν οι Προστάτιδες Δυνάμεις, με αφορμή την αναγγελία της αναξερτησίας της Βουλγαρίας και της προσάρτησης της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης από την Αυστροουγγαρία. Απαιτείται να φανούν αντάξιοι των περιστάσεων και να μεριμνήσουν για την διασφάλιση των συμφερόντων τους.

«Σε λαϊκή συγκέντρωση στα Χανιά ... 24 Σεπτεμβρίου 1908». Στη συγκέντρωση αυτή η Κυβέρνηση της Κρήτης, με Ψήφισμα, κηρύσσει την ανεξαρτησία της Νήσου και την ένωσή της με την Ελλάδα, με στόχο να αποτελέσει ενιαίο Συνταγματικό Βασίλειο. Απαιτεί οι αρχές του νησιού να συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους. (Κείμενο Γ)

Σελ. 217 «Για την επίσημη έναρξη της νέας περιόδου ... Κυβέρνηση της Κρήτης»

β. Σελ 218 «Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες ... υπογράψει το 1898.»

Από το κείμενο Δ αντλούμε συγκεκριμένα τις αντιδράσεις των Μεγάλων Δυνάμεων απέναντι στις ενέργειες των Κρητών. Οι κυβερνήσεις των τεσσάρων Προστάτιδων Δυνάμεων είναι διατεθειμένες να διαπραγματευτούν με την Τουρκία, με την προϋπόθεση να διασφαλιστούν τα δικαιώματα του μουσουλμανικού λαού στην Κρήτη. Ωστόσο, διαφορετική ήταν η αντίδραση των Νεότουρκων, οι οποίοι προσπαθούσαν να ακυρώσουν το ενωτικό ψήφισμα, αποδεχόμενοι ότι ήταν μια πρώτη κίνηση ένωσης. Οι διαπραγματεύσεις διήρκησαν πολύ, γεγονός που φάνερωνε τον δισταγμό των Προστάτιδων Δυνάμεων, αναγκάζοντας την Τουρκία να απαιτεί διευκρίνηση της θέσης τους. Παρ' όλα αυτά οι Μεγάλες Δυνάμεις στις 30 Ιουνίου ανακοίνωσαν ότι δεν διακόπτουν τη διαδικασία απόσυρσης των στρατευμάτων τους από την Κρήτη, που είχε ξεκινήσει από τις 24 Ιουλίου 1909, εξαγγέλλοντας την πρόθεσή τους να διαφυλάξουν τη μουσουλμανική μειονότητα και τα επικυριαρχικά δικαιώματα του Σουλτάνου.

Σελ 218 «Όταν όμως υψώθηκε ... απέκοψε τον ιστό της».

ΘΕΜΑ Δ1

α. Σελ. 20 «Ακολούθησαν δύσκολα χρόνια ... ναυτικών υποθέσεων».

Σύμφωνα με το παράθεμα Α καταστράφηκε μεγάλος αριθμός πλοίων, αλλά ένα βασικό κομμάτι σώθηκε. Παρόλο που η Ύδρα και οι Σπέτσες είχαν απωλέσει το 78% και το 50% του εμπορικού τους ναυτικού, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ύδρα διατηρούσε ακόμα 100 πλοία συνολικής χωρητικότητας 10.240 τόνους και οι Σπέτσες διέθεταν 50 πλοία 10.324 τόνων, όλα πάνω από 30 τόνους και πάνω. Με την εγκαθίδρυση της ειρήνης δημιουργήθηκαν νέα ναυπηγεία, τα οποία αποτέλεσαν τον πυρήνα της βιομηχανίας στο νεοσύστατο κράτος. Μετά τη λήξη της Επανάστασης σημαντικά εμπορικά κέντρα με τα πιο ισχυρά ναυπηγεία αποτέλεσαν η Σύρος και ο Πειραιάς. Συγκεκριμένα, από το 1827 έως το 1834 συνολικά ναυπηγήθηκαν στην Σύρο πάνω από 260 πλοία.

Το παράθεμα Β της Τζερίνας Χαρλαύτη αφορά την ανάδειξη ναυτιλιακού κέντρου της Δυτικής Ελλάδας, το Γαλαξίδι. Αναφέρει ότι μεταξύ 1840 και 1870 πενταπλασιάζει το σύνολό του. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του πίνακα σύμφωνα με τον οποίο τα 64 ποντοπόρα φορτηγά αυξάνονται σε 319 και αυτό αποδεικνύει την κυριαρχία του στο Αιγαίο. Ακολουθεί η Σύρος η οποία την ίδια χρονική περίοδο από τα 90 έφτασε τα 700 ιστιοφόρα. Παράλληλα, οι Σπέτσες από τα 26 ιστιοφόρα ανήλθαν στα 211, η Ύδρα από τα 24 στα 119 και τέλος ο Πειραιάς από 1 ιστιοφόρο στα 49. Αδιαμφισβήτητα, η Σύρος αναδείχτηκε σε πρώτιστο ναυπηγικό κέντρο της δυτικής Ελλάδας, στηρίζοντας την δυναμική του στην παραγωγή και την εκμετάλλευση των ιστιοφόρων.

β. Σελ 20-21 «Στο ελληνικό κράτος ... ναυτιλιακού κέντρου.»

Το κείμενο Γ του Β. Καρδάση επαληθεύει ότι το διαμετακομιστικό εμπόριο διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην οικονομική ακμή της Σύρου. Μείζων ρόλο είχαν και οι εισαγωγές που αδιαμφισβήτητα υπερέιχαν των εξαγωγών. Ουσιαστικά, η Σύρος ήταν η αγορά προσέλευσης των δυτικών και ανατολικών προϊόντων προς την Ανατολή και τη Δύση και αντίστοιχα ο τόπος εισαγωγής των εξωτερικών αγαθών προς την Ελλάδα. Η παραγγελία του γηγενή εμπόρου έφτανε στην Σύρο για να τοποθετηθεί στην αποθήκη διαμετακόμισης. Ζωτικής σημασίας για την οικονομία ήταν το ναυπηγείο της πόλης χάρη στην έντονη δραστηριότητα των ψαριανών και χίων ναυπηγών. Αξίζει να αναφερθεί ότι αρωγός σε αυτή την προσπάθεια υπήρξε το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Συνολικά, το εργαζόμενο προσωπικό άγγιζε τα 1.000 άτομα. Η σπουδαιότητα των ναυπηγικών εργασιών στη Σύρο φαίνεται από τον οικονομικά δραστήριο πληθυσμό της Ερμούπολης το 1850 που ήταν 7.650 άτομα. Συνοψίζοντας, στην ανάπτυξη της Σύρου ως σημαντικότερο ναυτιλικό κέντρο «διαδραμάτισε η δυναμική παρουσία και δραστηριότητα ... στην Αίγυπτο» (σχολικό βιβλίο, σελ 21).

Επιμέλεια Θεμάτων

Αλεξανδροπούλου Νατάσα

Φιλολογική ομάδα φροντιστηρίων "ΟΡΟΣΗΜΟ-ΘΑΛΗΣ"

Βορλόκα Μαρία

Αλεξοπούλου Κατερίνα

Γιαννοπούλου Ανδριάννα

Κοπανισάνος Μιχάλης

Λέντζιου Έλενα

Παναγοπούλου Κατερίνα

Παπαδοπούλου Σίλια

Ροζή Κυριακή

Ψαράκη Ζέφη

ΟΡΟΣΗΜΟ
Θεμιστοκλέους 3, Πύργος
Τηλ.: 26210 32223

ΘΑΛΗΣ
Μανωλοπούλου 2, Πύργος
Τηλ.: 26210 37002

...πάντα κοντά στον μαθητή!